

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Grundkursen i Europarätt (7,5 hp) utgör en obligatorisk kurs inom ramen för juristprogrammet och filosofie kandidatexamen i rättsvetenskap vid Juridiska institutionen. Kursen utgör den enda obligatoriska kursen med särskild inriktning på ämnet europarätt inom ramen för juristprogrammet och filosofie kandidatexamen i rättsvetenskap. Med europarätt avses den Europeiska unionens rättsordning (unionsrätten) och det rättsliga och institutionella ramverk som skapats till skydd för var och en i de fördragsslutande länderna genom den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EKMR).

Då utövandet av all offentlig makt i Sverige ska ske i enlighet med EKMR och då unionsrätten griper in i och omdanar den nationella rättsordningen i stora delar, är det viktigt att studenten förstår hur dessa internationella åtaganden sätter ramarna för, och får genomslag i, nationell rätt. Inom europarätten intar rättspraxis och rättsprinciper en helt annan ställning än i svensk rätt. En korrekt tillämpning av unionsrätten och Europakonventionen kräver därför en förtrogenhet med europarättslig metod. Av den anledningen läggs inom ramen för kursen stor vikt vid de generella metodfrågorna. Det betyder att den materiella rätten främst används för att illustrera och tydliggöra tillämpningen av metoderna inbegripet användningen av rättskällorna.

Förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna visa kunskap om:

- europarättens vetenskapliga grund, särskilt om klassificeringar och terminologi,
- europarättens institutionella struktur, normgivningsprocesser, rättskällor och deras effekt i nationell rätt,
- viss materiell unionsrätt såsom inre marknadsrätt och konkurrensrätt samt om vissa rättigheter som skyddas genom EKMR, och
- den europarättsliga juridiska metoden.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera och formulera europarättsliga frågeställningar och göra bedömningar genom tillämpning av relevant juridisk metod,
- inom givna tidsramar individuellt genomföra en analys avseende en unionsrättslig frågeställning samt skriftligen redovisa resultatet, och
- inom givna tidsramar i grupp förbereda seminarieuppgifter och en fallövning rörande EKMR (s.k. Case) samt muntligen redovisa sistnämnda övning.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- visa förmåga att värdera europarättens inverkan på samhällsutvecklingen i Sverige särskilt avseende marknadsintegrationen inom EU samt de grundläggande rättigheternas tydligare genomslag.

Lärandeaktiviteterna

- En serie sals- och videoföreläsningar som bland annat inbegriper en introduktionsföreläsning, en föreläsning om PM-uppgift, föreläsningar i unionsrätt och om EKMR samt en sammanfattning med frågestund.
- Ett Case-seminarium som handlar om valda rättigheter i EKMR.
- Ett seminarium om rättskällesökning.
- Sex seminarier i unionsrätt.
- Författandet av en självständig PM.

Kunskap och förståelse

Undervisningen syftar i första hand till att ge studenten grundläggande kunskaper om och förmåga att tillämpa den europarättsliga metoden och använda rättskällorna. Studierna är organiserade enligt en tvåstegsmodell där studenten i ett första steg inhämtar grundläggande kunskaper inom valda delar av europarätten. I ett andra steg får studenterna sedan tillämpa dessa kunskaper i en rad praktiska situationer.

Steg 1 i den ovan beskrivna modellen representeras först och främst av föreläsningarna. Dessa är primärt avsedda att ge en ram och en struktur till viktiga delområden inom ramen för kursen. Vissa centrala delar av föreläsningsserien har spelats in och finns tillgängliga på kurshemsidan.

Steg 2 representeras primärt av seminarierna. Seminarierna bygger på arbete i basgrupper. Varje seminariegrupp består av cirka åtta basgrupper. Studenterna tilldelas en basgrupp i FastReg. Basgruppindelningen återfinns under fliken ”Aktiviteter” där även kontaktuppgifterna till alla medlemmarna i basgruppen finns tillgängliga. Inför varje seminarium där inte den generella dispensen nyttjas (se nedan under obligatorier) ska

studenten förbereda uppgifterna tillsammans med övriga medlemmar i basgruppen. Notera att materialet till seminarierna är omfattande och att varje student själv ansvarar för att läsa in sig på seminariematerialet inför varje seminariefälle.

Syftet med seminarierna är att genom tillämpningsuppgifter fördjupa studentens kunskap om europarättens rättskällor och metod men även inom viss grundläggande materiell rätt. Närmare bestämt är avsikten med seminarierna att ge studenten ökad kunskap om och förståelse för (i) klassificeringar och terminologi, (ii) europarättens institutionella struktur, normgivningsprocesser, rättskällor samt dess genomslag i svensk rätt, (iii) viss materiell unionsrätt samt vissa rättigheter som skyddas av EKMR, (iv) hur man kan komma till olika slutsatser beroende på val av metod, (v) europarättens inverkan på samhällsutvecklingen i Sverige. Genom författandet av en individuell PM fördjupas kunskaperna och förståelsen ytterligare.

Färdighet och förmåga

Färdigheter och förmågor övas genom Case-seminariet, seminariet i rättskällesökning, unionsrättsseminarierna och genom PM-uppgiften. På Case-seminariet ska varje basgrupp hålla en muntlig presentation inför hela seminariegruppen.

Under seminarierna i unionsrätt ska studenten vara beredd att diskutera och besvara frågor i anslutning till seminarieuppgifterna inför hela seminariegruppen. Frågorna ställs ofta till hela basgruppen, men också individuella frågor kan ställas till varje enskild student. Under seminariet om lagstiftningsprocessen kommer basgruppen att delta i ett förhandlingsspel.

På Case-seminariet och unionsrättsseminarierna får studenten träning i att systematiskt och kritiskt identifiera, formulera och besvara europarättsliga frågeställningar samt göra bedömningar genom tillämpning av relevanta rättskällor och juridisk metod i övrigt. Case-seminariet ger studenten särskild träning i att inom givna tidsramar i grupp förbereda en seminarieuppgift som sedan redovisas genom en muntlig presentation inför den övriga seminariegruppen. Även unionsrättsseminarierna kommer innehålla träning i muntlig presentation.

Genom författandet av en individuell PM ges träning i att inom givna tidsramar individuellt genomföra en analys avseende en unionsrättslig frågeställning samt skriftligen redovisa resultatet. Arbetet med PM-uppgiften kan med fördel påbörjas redan under den inledande föreläsningsserien.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

Genom Case-seminariet och seminarierna i unionsrätt samt genom författandet av en PM ges träning i förmågan att värdera europarättens inverkan på samhällsutvecklingen i Sverige särskilt avseende marknadsintegrationen inom EU samt de grundläggande rättigheternas genomslag.

Samverkan med det omgivande samhället: Förutom de ordinarie lärarna på kursen undervisar även praktiker med bred erfarenhet, bland annat från EU-institutioner, domstolar och advokatbyråer.

Närmare om lärandeaktiviteterna

Föreläsningarna

Föreläsningarna, av vilka några ges i form av aulaföreläsningar och andra i form av videoföreläsningar, består främst av föreläsningar inom unionsrätt. EU-institutionerna behandlas såväl som lagstiftnings- och domstolsprocessen. Särskild vikt fästes vid rättskällorna och deras effekt i "nationell" svensk rätt. Dessa metakunskaper förankras även i föreläsningar om materiell unionsrätt, såsom fri rörlighet av varor och personer samt en föreläsning om grundläggande konkurrensrätt. Åtminstone en föreläsning handlar om EKMR:s rättsliga och institutionella ramverk. Dessutom hålls en särskild föreläsning som introduktion till författandet av PM-uppgiften.

Seminarierna

Case-seminariet handlar om rättighetsskyddet i Sverige inom ramen för EKMR. God förståelse för domstolssystemet, domstolsprocessen och effekterna av Europadomstolens avgöranden är av central betydelse. Inom ramen för det europeiska rättighetsskyddet studeras också skyddet för de mänskliga rättigheterna ur metodologisk synvinkel. På Case-seminariet analyseras en praktisk situation som väcker frågor om grundläggande rättigheter. Basgruppen ska förbereda sig inför seminariet där frågorna sedan analyseras och diskuteras inom ramen för ett processspel (Case-seminarium).

Seminariet i rättskällesökning genomförs i Lex Lab och innebär sökning efter EU-lagstiftning och rättspraxis. Sökningen sker i EU-institutionernas databaser såsom Eurolex och EU-domstolens (Curias) databas.

Unionsrättsseminariet om EU:s institutioner och lagstiftningsprocess består av ett förhandlingsspel där varje basgrupp ska representera en part i de olika stegen från förslag till en antagen unionsrättslig lagstiftningsakt. Basgruppen ska ha förberett samtliga uppgifter i seminarieövningen innan seminariet börjar. På seminariet tilldelas gruppen uppgiften att representera en part i ett av de fyra stegen i lagstiftningsprocessen.

Unionsrättsseminariet om EU-rättslig metod behandlar rättsakter, rättspraxis, och de metoder som används inom unionsrätten. Seminarieövningarna bygger på att studenten bekantar sig med hur EU-domstolen använder unionens rättskällor och hur man således själv bör gå tillväga för att tillämpa rättskällorna. På seminariet diskuteras även hur man läser en dom från EU-domstolen, men även unionsrättens normhierarki.

Unionsrättsseminariet om mänskliga rättigheter behandlar effekterna av EU:s rättighetsstadga i svensk rätt. Även om Rättighetsstadgan i stora delar skyddar samma rättigheter som EKMR fungerar stadgan på ett helt annat sätt då rättigheterna endast får effekt genom materiell unionsrätt och inom ramen för

unionsrätten. Även relationen mellan unionsrätten och EKMR kommer att diskuteras och analyseras på seminariet.

Unionsrättsseminariet om fri rörlighet för personer behandlar unionsmedborgarskapet och individen. Här kommer skillnaden mellan ekonomiska rättigheter och vidare sociala rättigheter vara i fokus. Det rättsliga ramverket är rörelsedirektivet och fördragsbestämmelserna om unionsmedborgarskapet. Individens ställning och möjligheter att skapa sig en tillvaro inom unionen väcker bredare frågor om samhällsutvecklingen i Sverige som berörs på ett analytiskt sätt. Diskussionen och analysen förankras med fördel i rättighetsskyddet som genomsyrar all unionsrätt.

Unionsrättsseminariet om fri rörlighet av varor rör EU-samarbetets ursprung. Den fria rörligheten av varor är ett centralt ämnesområde och god förståelse för den inre marknads politiska bakgrund och materiella innehåll är nödvändig för att förstå unionsrätten och därmed kunna tillämpa den europarättsliga metoden korrekt. Särskilt i denna del bildar kursen utgångspunkt för fördjupade studier av den inre marknaden på de efterföljande obligatoriska kurserna på juristprogrammet.

Unionsrättsseminariet om konkurrensrätt rör unionens exklusiva befogenhet att reglera åtgärder av företag som stör konkurrensen på en betydande del av den inre marknaden. Regleringen av konkurrens var tidigt en nyckel för att låsa upp nationella marknader och skapa en inre marknad.

Till *seminarietillfällena* förväntas studenten komma väl förberedd, så att en givande diskussion kan genomföras. Inför seminariet ska studenten ha tittat på den eller de i seminariematerialet angivna videoföreläsningen/-arna, noga ha läst allt seminariematerial (angivna rättsfall och artiklar, angivna avsnitt i kurslitteraturen, etc.) och försökt lösa de tillämpningsuppgifter som behandlas vid respektive tillfälle. Studenten ska vidare ha diskuterat seminarieuppgiften inom sin basgrupp. Under seminarietillfället ska varje basgrupp vara beredd att diskutera och presentera enskilda frågor eller deluppgifter inför hela gruppen. Seminarieundervisningen bygger helt och hållet på studenternas diskussion och analys. Det är därför helt avgörande att studenten kommer noga förberedd till undervisningstillfället. Några ”miniföreläsningar” kommer inte att hållas av lärarna.

PM-uppgiften

Under europarätten författas en PM som berör de europarättsliga aspekterna av den uppgift som presenteras i dokumentet ”Uppgift och anvisningar för PM-skrivande” som finns publicerat under kursmaterial på kursens hemsida. Mer information om PM-uppgiften kommer att ges på en särskild föreläsning.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

Eftersom kursen ligger på Termin 1, registreras nya studenter i samband med att de antas till Juristprogrammet. Studenter som läser **om** kursen omregistrerar sig via FastReg.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen ska avregistrera sig hos amanuensen alternativt på Studentexpeditionen *senast en vecka efter kursstart*. Endast förstagsregistrerade är garanterade en plats i seminarieundervisningen. Om du inte vill läsa kursen och har glömt att avregistrera dig, räknas du inte som förstagsregistrerad vid ett senare tillfälle.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

För att kunna anmäla dig till en seminariegrupp i FastReg måste du vara registrerad på kursen. De studenter som inte har läst kursen tidigare har förtur till undervisningen och får välja en plats i en seminariegrupp först. Tiden för registrering anges på kurshemsidan. För omregistrerade finns det möjlighet att delta i seminarieundervisningen endast i mån av plats samt efter principen "först till kvarn". Varje seminariegrupp kommer att delas in i mindre basgrupper.

Studieanvisningar

Kurslitteratur:

- Bernitz/Kjellgren, Europarättens grunder, 5 upplagan, 2014

Endast denna upplaga tillåts.

- Sporrang/Westin-Tikkanen, Kritiskt tänkande i teori och praktik, 2016, kapitel 2 och 8.

Rekommenderad litteratur

- Hettne/Otken Eriksson (red), EU-rättslig metod: teori och genomslag i svensk rättstillämpning, senaste upplagan.

Kompendier:

- Seminariematerial i Europarätt, senaste upplagan. Kompendiet måste vara försett med Juridicums originallogotyp. Äldre kompendier från tidigare terminer tillåts ej.

- Lagtextkompendium med

- Fördraget om Europeiska Unionen (FEU).

- Fördraget om Europeiska Unionens Funktionssätt (FEUF).

- Europeiska Unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

- EU:s rörlighetsdirektiv

- Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (EKMR)

Kompendierna kommer att finnas tillgängliga på Juristernas bokhandel i samband med kursstart.

Det finns också flera andra utgåvor av ovanstående fördrag i lagtextkompendiet på marknaden. Den student som väljer annan utgåva än någon av dem som hänvisas till på introduktionen bör kontakta kursadministratören för godkännande av vald fördragssamling.

Övrigt material

Det material som föreläsare använder, såsom Power-Point bilder, kommer att finnas tillgängligt på kursens hemsida. Observera dock att inte alla föreläsare använder sådana audiovisuella hjälpmedel.

Obligatorier

- Aktiv närvaro på samtliga seminarier. Med *närvaro* avses att studenten deltar i seminariet tillsammans med de studenter som registrerats som medlemmar i samma basgrupp. Närvaro på ett annat seminarium än det seminarium som schemalagts för basgruppen är ej tillräckligt för att uppfylla närvarokravet om inte gruppbyte eller dispens har medgivits i förväg. Med *aktiv närvaro* avses sedan att studenten har förberett seminarieuppgifterna i förväg och är beredd att delta i diskussionerna på seminarierna.
 - Generell dispens gäller från högst två av seminarierna i unionsrätt eller från ett seminarium i unionsrätt och det i rättskällesökning. Generell dispens gäller ej från Case-seminariet.
 - Om närvarokravet ej uppfyllts får studenten omregistrera sig på kursen och fullgöra de obligatorier som ej har fullgjorts under den termin som studenten ånyo har registrerat sig.
- Muntlig redovisning på Case-seminariet. Dispens från muntlig presentation kan beviljas av examinator. Då ska en motsvarande skriftlig uppgift lämnas in inom en vecka.
- Godkänd PM. Vid en underkänd PM får studenten möjlighet att inkomma med en (1) komplettering, dock senast den dag som anges i skrivuppgiften eller på kursens hemsida. Därefter godtas inga kompletteringar utan studenten får omregistrera sig på kursen och skriva det PM som är aktuellt för den nya terminen.
- Ett resultat som motsvarar minst kraven för godkänt resultat på en skriftlig tentamen (tentan). Om resultatet ej motsvarar dessa krav på ordinarie tenta ges ytterligare högst två tillfällen att tentera kursen (omtenta). Därefter måste studenten omregistrera sig på kursen.

Närmare om tentan

Tentans struktur

Tentan består av två delar där den första delen utgörs av ett antal flervalfrågor. *Frågorna* i den andra delen är inriktade på rättskällor, normgivningsprocesser, och metod men kan ha olika karaktär. De kan t.ex. bestå i en kortare rättsfallsanalys (av ett fall som *inte* studerats under kursen men som tar upp frågor som behandlats under kursens gång), öppna frågor om olika begrepp eller vetenskaplig grund, givna problem i fiktiva scenarier som ska lösas på ett adekvat sätt, eller essäfrågor där studenten skall analysera en aktuell företeelse i ljuset av relevanta källor, etc.

Tillträde till examination

För tillträde till tentan krävs att studenten är registrerad på juristprogrammet eller på filosofie kandidatutbildningen i rättsvetenskap vid den Juridiska institutionen på Stockholms universitet.

Anmälan till tentamen

Anmälan ska göras i FastReg senast tre arbetsdagar före den dag då tentamen äger rum. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig kan normalt inte beredas plats på tentamen. Finns behov av åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionshinder ska det anmälas till kurssekreterare eller amanuens (se nedan under Funktionshinder).

Handlingar som ska medtas vid tentamen

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, svenskt pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns och då företrädesvis ett pass eller id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Vid den skriftliga tentamen tillämpas examinationsalternativ 4. Tillåten kurslitteratur och tillåtet källmaterial specificeras under studieanvisningarna rörande *kurslitteratur* resp. *källmaterial*. Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på [Juridiska institutionens hemsida](#). Förekomsten av otillåtna hjälpmedel, anteckningar och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Inlämning av tentamen

- Endast svar på Juridiska institutionens svarsark rättas om inte annat angivits i instruktionerna.
- Kontrollera att alla uppgifter på omslagsarket och svarsarken är korrekta och fullständiga.
- Omslagsarket ska alltid lämnas in. Detta gäller även om tentanden väljer att lämna in blankt. Om tentanden väljer att lämna in blankt får inga svarsark lämnas in.
- Observera att samtliga studenter omedelbart ska sluta skriva när tentamensvakterna meddelar att tiden är slut. Det innebär att tentanderna då saknar rätt att avsluta en mening m.m. Om tentanden behöver ytterligare tid för att fylla i uppgifter på omslagsark eller på svarsarken eller dylikt ska det övervakas av en tentamensvakt för att undanröja misstanke om fusk.

Betyg

På den skriftliga tentamen kan följande betyg erhållas: AB (Med beröm godkänd), BA (Icke utan beröm godkänd), B (Godkänd), U (Underkänd). För betygskriterier, se nedan under Betygskriterier. Ang. den målrelaterade sjugradiga betygsskalan, se nedan under Anmälan till tentamen.

Betygskriterier

Tentan är det enda betygsrundande examinationsmomentet på kursen. Vid rättningen kan dock studentens aktivitet under de seminarier som ingår i kursens obligatoriska moment beaktas.

AB (Med beröm godkänd)

- Studenten har genom tentan visat utmärkt till åtminstone mycket god *kunskap och förståelse* inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har på tentan visat åtminstone mycket god *värderingsförmåga* i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom seminarier och PM-uppgift visat de *färdigheter och förmågor* som definierats i lärandemålen.

BA (Icke utan beröm godkänd)

- Studenten har genom tentan visat mycket god till åtminstone god *kunskap och förståelse* inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har på tentan visat åtminstone god *värderingsförmåga* i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom seminarier och PM-uppgift visat de *färdigheter och förmågor* som definierats i lärandemålen.

B (Godkänd)

- Studenten har genom tentan visat god till åtminstone godtagbar *kunskap och förståelse* inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har på tentan visat åtminstone godtagbar *värderingsförmåga* i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom seminarier och PM-uppgift visat de *färdigheter och förmågor* som definierats i lärandemålen.

U (Underkänd)

- Ett eller flera tillkortakommande finns som innebär att studenten inte når upp till de krav som anges för betyget B.

Betygskriterier enligt den sjugradiga betygsskalan

Alla registrerade studenter har rätt att istället för ordinarie betyg få betyg på tentan enligt med den sjugradiga betygsskalan (A-F). Student som önskar betyg enligt denna skala måste dock anmäla detta till amanuensen minst fem arbetsdagar före den dag då tentan äger rum.

A (Utmärkt)

- Studenten har genom tentan visat utmärkt *kunskap och förståelse* inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har på tentan visat utmärkt *värderingsförmåga* i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom seminarier och PM-uppgift visat de *färdigheter och förmågor* som definierats i lärandemålen.

B (Mycket bra)

- Studenten har genom tentan visat mycket god *kunskap och förståelse* inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har på tentan visat mycket god *värderingsförmåga* i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom seminarier och PM-uppgift visat de *färdigheter och förmågor* som definierats i lärandemålen.

C (Bra)

- Studenten har genom tentan visat god *kunskap och förståelse* inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har på tentan visat god *värderingsförmåga* i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom seminarier och PM-uppgift visat de *färdigheter och förmågor* som definierats i lärandemålen.

D (Tillfredställande)

- Studenten har genom tentan visat tillfredsställande *kunskap och förståelse* inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har på tentan visat tillfredsställande *värderingsförmåga* i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom seminarier och PM-uppgift visat de *färdigheter och förmågor* som definierats i lärandemålen.

E (Tillräckligt)

- Studenten har genom tentan visat tillräcklig *kunskap och förståelse* inom åtminstone tre av de fyra områden som har definierats i kursens lärandemål;
- har på tentan visat tillräcklig *värderingsförmåga* i enlighet med kraven i lärandemålen;
- har genom seminarier och PM-uppgift visat de *färdigheter och förmågor* som definierats i lärandemålen.

Fx (Otilräckligt)

- Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

F (Helt otillräckligt)

- Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

Begäran om omprövning:

Begäran om omprövning ska lämnas skriftligen till amanuensen. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas. Begär att få kopia av amanuensen och observera att den som hämtar ut sin originaltentamen förlorar möjligheten att begära omprövning.

Funktionsnedsättning:

Målet är att alla studenter vid Stockholms universitet ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Du kan läsa mer i Stockholms universitets "Handlingsplan för likabehandling av studenter med funktionshinder" på www.su.se under rubrikerna "Utbildning", "Studentservice" och "[Studera med funktionsnedsättning](#)". Kontakta Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning i god tid före studiestart för att diskutera ditt individuella stödbehov och för att få nödvändig information. För att boka tid och diskutera stödåtgärder, maila till studentstod@su.se. Studenter med dyslexi vänder sig med fördel direkt till dyslexipedagog [Elisabeth Åman](#).

Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier:

Studenter med funktionsnedsättning har möjlighet till s.k. särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier. Som exempel kan nämnas alternativa examinationsformer, såsom förlängd tentamenstid eller enskild tentamen vid dator m.m. Genom ett skriftligt intyg från Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning vid Stockholms universitet skall studenten styrka att han eller hon har en funktionsnedsättning. Intyget skall visas upp i original för institutionens kontaktperson. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 34 31 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se

Det ankommer på varje berörd student att, i den mån han eller hon vill ta del av de särskilda åtgärder som rekommenderas i intyget, se till att ett aktuellt intyg finns inför varje kursstart. För stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) skall studenten i god tid innan kursstart (**minst 4 veckor**) kontakta aktuell kurssekreterare/amanuens och meddela att han/hon är resursstudent.

Examination:

Studenten måste **senast 3 veckor** före tentamenstillfället meddela kurssekreterare/amanuens att examination som resursstudent skall genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan

genomföras såsom önskas. Observera att studenten även skall anmäla sig till tentamen på sedvanligt sätt i FastReg senast tre arbetsdagar före dag för tentamen.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Den elektroniska blanketten finns tillgänglig i FastReg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och det som framförs i kursutvärderingen beaktas alltid nog.